

บันทึกการประชุมคณะอนุกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศ
ในคณะกรรมการการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การสื่อสารและโทรคมนาคม วุฒิสภา
ครั้งที่ 6

วันพฤหัสบดีที่ 14 สิงหาคม ๒๕๕๑

ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ หมายเลข 108 ชั้น 1 อาคารรัฐสภา ๒

อนุกรรมการผู้มาประชุม

๑. นายอนันต์ วรดิพิงศ์	ประธานคณะอนุกรรมการ
2. นายถ้วนอับดุลเลาะ ดาโอะมารีโย	รองประธานคณะอนุกรรมการ
2. นายสมเกียรติ อิงอารี	อนุกรรมการ
3. นายวิบูลย์ ว่อง	อนุกรรมการ
4. นายฉกาจ วิสัย	อนุกรรมการ
5. นายพิพัฒน์ ไพบูลย์เกษมสุทธิ	อนุกรรมการ
6. นางสาวเปรมจิตต์ ตันพิชัย	อนุกรรมการ
7. นายปรีชา ไพภักทรกุล	อนุกรรมการ

อนุกรรมการผู้ไม่มาประชุม

1. นายปานใจ ธารทัศนวงศ์	(ลาการประชุม)
2. นายวสันต์ ฝีมือช่าง	(ลาการประชุม)

ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการผู้มาประชุม

๑. นายเรืองชัย จินตรุ่งเรืองชัย	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
2. นายปรีชา ขำศิริ	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
3. นายพิทักษ์ วัจรวงูร	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
4. นายเสกสรรค์ เกิดพิพัฒน์	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
5. นางเอมอร จนิษฐ	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
6. นายรังสรรค์ จันทร์นฤกุล	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ

ผู้ชี้แจง คือ

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

1. นายวรพัฒน์ ทิวถนอม	รองปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
2. นายวินัย อยู่สบาย	ผู้อำนวยการสำนักกำกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
3. นางสาวลัดดา แจ่มเกษมสุข	ผู้อำนวยการสำนักธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์
4. นางสาวสร้อยทิพย์ คุ่มภัยพาล	นักวิชาการคอมพิวเตอร์ 6ว

เริ่มประชุมเวลา 13.0๐ นาฬิกา

เมื่อครบองค์ประชุมแล้ว นายอนันต์ วรดิพิงศ์ ประธานคณะกรรมการ ได้กล่าวเปิดประชุม และดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระ สรุปได้ดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม (ไม่มี)

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองบันทึกการประชุม

ที่ประชุมมีมติรับรองบันทึกการประชุมคณะกรรมการ ครั้งที่ 5 วันพฤหัสบดีที่ 7 สิงหาคม 2551 โดยไม่มีการแก้ไข

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องที่เสนอเพื่อพิจารณา

3.1 พิจารณาความคืบหน้าในการบังคับใช้กฎหมายภายใต้การกำกับดูแลของ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำ ความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 และพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2544 โดยเชิญปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เข้าร่วมประชุมกับ คณะอนุกรรมการเพื่อให้ข้อมูลข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกรณีดังกล่าว

นายวรพัฒน์ ทิวถนอม รองปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ได้ให้ข้อมูลข้อเท็จจริง เกี่ยวกับกรณีดังกล่าว สรุปได้ดังนี้

พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๔

พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๔ เป็นกฎหมายที่ส่งเสริมการทำ ธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ให้น่าเชื่อถือ และให้มีผลในทางกฎหมายเช่นเดียวกับการทำธุรกรรมด้วยวิธีการ ปกติ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๓ เมษายน ๒๕๔๕ โดยมีหลักการพื้นฐานที่สำคัญ ๒ ประการ คือ

๑. หลักความเท่าเทียมกัน (Functional Equivalent Approach)

หมายถึงความเท่าเทียมกันระหว่างการใช้ข้อความที่อยู่ในรูปของกระดาษกับข้อความที่อยู่ใน รูปข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

๒. หลักความเป็นกลางทางเทคโนโลยีและความเป็นกลางของสื่อ (Technical Neutrality/Media Neutrality) หมายความว่ากฎหมายจะต้องเปิดกว้างเพื่อรองรับการติดต่อสื่อสารด้วย วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ในทุกรูปแบบ ทั้งที่มีอยู่ในปัจจุบันและที่จะมีการพัฒนาขึ้นในอนาคต

พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๔ ประกอบด้วยหลักที่สำคัญ ๔ เรื่อง คือ

๑. การระบุให้ข้อมูล ข้อความ หรือลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่กระทำผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์มี ผลผูกพันและใช้ได้ทางกฎหมาย

๒. เอกสารอิเล็กทรอนิกส์ สามารถนำมารับฟังเป็นพยานหลักฐานในชั้นศาลได้

๓. นิติกรรมบางอย่างที่กฎหมายระบุให้ต้องทำเป็นหนังสือหรือต้องมีหลักฐานเป็นหนังสือหรือมีเอกสารมาแสดง สามารถทำผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และมีผลผูกพันในทางกฎหมาย

๔. การแสดงเจตนาในการทำนิติกรรมสัญญาผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ สามารถมีผลใช้บังคับได้ในทางกฎหมาย

ต่อมาได้มีการตราพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ เพื่อแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๔ ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. ในกรณีที่กฎหมายกำหนดให้ต้องมีการปิดอากรแสตมป์ หากได้มีการชำระเงินแทนหรือดำเนินการอื่นใดด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่หน่วยงานของรัฐซึ่งเกี่ยวข้องประกาศกำหนด ให้ถือว่าหนังสือ หลักฐานเป็นหนังสือ หรือเอกสาร ซึ่งมีลักษณะเป็นตราสารนั้น ได้มีการปิดอากรแสตมป์และขีดฆ่าตามกฎหมายนั้นแล้ว

๒. กำหนดให้วิธีการที่เชื่อถือได้ว่าข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้นมีการลงลายมือชื่อแล้วต้องอยู่ในเงื่อนไขตามที่กฎหมายกำหนด

๓. กำหนดให้สิ่งพิมพ์ออกของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่มีความถูกต้องครบถ้วนตรงกับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ และได้รับการรับรองแล้ว ใช้แทนต้นฉบับได้

๔. กำหนดให้สิ่งพิมพ์ออกของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่มีความถูกต้องครบถ้วนตรงกับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ และได้รับการรับรองแล้ว ใช้แทนต้นฉบับได้

๕. ปรับปรุงองค์ประกอบของคณะกรรมการทางอิเล็กทรอนิกส์โดยเพิ่มจำนวนกรรมการจากเดิมที่มีสิบสี่คนเป็นสิบห้าคน โดยเพิ่มปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นรองประธานกรรมการ และหัวหน้าสำนักงานคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ เป็นกรรมการและเลขาธิการ แทนผู้อำนวยการเนคเทค

๖. กำหนดให้มีการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ เป็นหน่วยงานที่สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อทำหน้าที่เป็นหน่วยธุรการคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ แทนเนคเทค

๗. เพิ่มเติมบทเฉพาะกาล โดยได้กำหนดให้สำนักงานปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารทำหน้าที่หน่วยงานธุรการของคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ไปพลางก่อน และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสั่งให้ข้าราชการในสังกัด มาปฏิบัติงานชั่วคราวในสำนักงานปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารตามความจำเป็นก็ได้

สรุปสถานะกฎหมายเกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

๑. พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๔

เหตุผลที่ประกาศใช้

- การทำธุรกรรมในปัจจุบันมีแนวโน้มที่จะปรับเปลี่ยนวิธีการในการติดต่อสื่อสารมาใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์มากขึ้น แต่เดิมการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ยังไม่มีการรองรับสถานะทางกฎหมาย

- เพื่อเป็นการส่งเสริมการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ให้น่าเชื่อถือ และให้มีผลในทางกฎหมายเช่นเดียวกับการทำธุรกรรมด้วยวิธีการปกติ

- และควรกำหนดให้มีคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ทำหน้าที่วางนโยบายฯ กำหนดหลักเกณฑ์ฯ ติดตามดูแลฯ ส่งเสริมการพัฒนาทางเทคโนโลยีฯ และเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาฯ อันจะเป็นการส่งเสริมการใช้ธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ
- ด้วยการมีกฎหมายรองรับในลักษณะที่เป็นเอกรูป และสอดคล้องกับมาตรฐานที่นานาประเทศยอมรับ

สถานะ

- ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๘ ตอนที่ ๑๑๒ ก หน้า ๒๖ วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๔๔
- ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนด ๑๒๐ วัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา (วันที่ ๓ เมษายน ๒๕๔๕)

๒. พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑

เหตุผลที่ประกาศใช้

- ปัจจุบันกฎหมายว่าด้วยธุรกรรมฯ ยังไม่มีบทบัญญัติรองรับในเรื่องตราประทับอิเล็กทรอนิกส์ และยังไม่มีบทบัญญัติที่กำหนดให้สามารถนำเอกสารของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์มาใช้แทนต้นฉบับหรือใช้เป็นพยานหลักฐานในศาลได้
- และจำเป็นต้องมีหน่วยงานธุรกรรมเพื่อทำหน้าที่กำกับดูแล เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยธุรกรรมฯ และเป็นฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยสมควรจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ สังกัด สป.ทก. ขึ้นทำหน้าที่แทนศูนย์เทคโนโลยี อิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (เนคเทค)

สถานะ

- ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๕ ตอนที่ ๓๓ ก หน้า ๘๑ วันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑
- ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา (วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑)

๓. พระราชกฤษฎีกากำหนดประเภทธุรกรรมในทางแพ่งและพาณิชย์ที่ยกเว้นมิให้นำกฎหมายว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์มาใช้บังคับ พ.ศ. ๒๕๔๙

เหตุผลที่ประกาศใช้

- ธุรกรรมบางประเภทยังไม่เหมาะสมที่จะให้กระทำด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ ธุรกรรมเกี่ยวกับครอบครัว และธุรกรรมเกี่ยวกับมรดก

สถานะ

- ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๓ ตอนที่ ๒๖ ก หน้า ๑๘ วันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๑
- ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา (วันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๕๑)

หมายเหตุ

ตามความใน พ.ร.บ.ว่าด้วยธุรกรรมฯ พ.ศ. ๒๕๔๔ มาตรา ๓ วรรคหนึ่ง

๔. พระราชกฤษฎีกากำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๔๙

เหตุผลที่ประกาศใช้

- ประเทศไทยมีการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐมากขึ้น สมควรสนับสนุน เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของหน่วยงานของรัฐ และให้พัฒนาไปในทิศทางเดียวกัน

สถานะ

- ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๔ ตอนที่ ๔ ก หน้า ๑ วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๐
- ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

หมายเหตุ

ตามความใน พ.ร.บ.ว่าด้วยธุรกรรมฯ พ.ศ. ๒๕๔๔ มาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง

๕. ร่างพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการควบคุมดูแลธุรกิจบริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ.

เหตุผลที่ประกาศใช้

- ธุรกิจบริการเกี่ยวกับการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ ต้องใช้เทคโนโลยีที่มีความซับซ้อนหลากหลาย และเป็นธุรกิจที่มีมูลค่า โดยรวมทางเศรษฐกิจค่อนข้างสูง
- ผู้ให้บริการมีได้มีเพียงสถาบันการเงินเท่านั้น แต่รวมถึงผู้ให้บริการที่มีได้มีกฎหมายคุ้มครองดูแล จึงอาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางการเงินและการพาณิชย์ ฯลฯ
- และเพื่อบูรณาการกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจบริการเกี่ยวกับการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ให้เป็นฉบับเดียวกัน อันจะช่วยก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการควบคุมดูแล

สถานะ

- คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้ตรวจ พิจารณาเสร็จแล้ว
- คณะรัฐมนตรี ให้ความเห็นชอบเมื่อวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๑

อยู่ระหว่างนำเสนอเพื่อลงพระปรมาภิไธย เพื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษา

หมายเหตุ

ตามความใน พ.ร.บ.ว่าด้วยธุรกรรมฯ พ.ศ. ๒๕๔๔ มาตรา ๓๒ วรรคหนึ่ง

มาตรา ๓๓ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง

๖. ร่างพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการควบคุมดูแลธุรกิจการให้บริการออกใบรับรองเพื่อสนับสนุนลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ.

เหตุผลที่ประกาศใช้

- มาตรา ๓๒ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๓ วรรคสอง และมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง แห่งพ.ร.บ.ว่าด้วยธุรกรรมฯ พ.ศ. ๒๕๔๔ ให้ตรา พ.ร.ฎ. กำหนดให้การประกอบธุรกิจบริการเกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ใดเป็นกิจการที่ต้องแจ้งให้ทราบ ต้องขึ้นทะเบียน หรือต้องได้รับใบอนุญาตก่อนเพื่อประโยชน์ในการเสริมสร้างความเชื่อถือและยอมรับในระบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์
- จึงตรา พ.ร.ฎ. นี้ เพื่อให้การประกอบธุรกิจให้บริการออกใบรับรองลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์เป็นไปตาม พ.ร.บ. ดังกล่าว

สถานะ

- อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ)

หมายเหตุ

ตามความใน พ.ร.บ.ว่าด้วยธุรกรรมฯ พ.ศ. ๒๕๔๔ มาตรา ๓๒ วรรคหนึ่ง

มาตรา ๓๓ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง

๗. ร่างพระราชกฤษฎีกากำหนดวิธีการแบบปลอดภัยในการประกอบธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ.

เหตุผลที่ประกาศใช้

เพื่อรองรับผลทางกฎหมายของธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ที่ได้กระทำตามวิธีการแบบปลอดภัยที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา ให้ถือว่าเป็นวิธีการที่เชื่อถือได้

สถานะ

- คณะรัฐมนตรีแล้วให้ความเห็นชอบในหลักการ แล้วเมื่อวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๑ และส่งให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาต่อไป

หมายเหตุ

ตามความใน พ.ร.บ.ว่าด้วยธุรกรรมฯ พ.ศ. ๒๕๔๔ มาตรา ๒๕

ปัญหา/อุปสรรค และแนวทางแก้ไข

๑. การจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

ปัจจุบันยังไม่มี การจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ จึงควรมีการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ เป็นหน่วยงานที่มีฐานะเป็นนิติบุคคลในสังกัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ตามที่ได้กระทรวงฯ ได้เคยเสนอเข้าคณะรัฐมนตรีเพื่อแก้ไขพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๔ เพื่อรองรับภาระงานทางด้านวิชาการของคณะกรรมการธุรกรรมฯ และคณะอนุกรรมการทั้ง ๖ คณะ ได้แก่ ด้านนโยบายและส่งเสริมฯ ด้านการควบคุมกำกับดูแลฯ ด้านความมั่นคงปลอดภัยฯ ด้านโครงสร้างพื้นฐานด้านกฎหมายฯ ด้านมาตรฐานฯ และด้านผลกระทบทางสังคมฯ ที่มีภาระงานที่ต้องดำเนินการอยู่จำนวนมาก โดยเฉพาะงานตามมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ และมาตรา ๓๕ ของพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๔ ที่ต้องมีการควบคุมและกำกับดูแลธุรกิจบริการเกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์และธุรกรรม ทางอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐ ให้มีความมั่นคงปลอดภัยและน่าเชื่อถือ ตลอดจนงานด้านนโยบายและส่งเสริมให้เกิดการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ที่เพิ่มมากขึ้น และสามารถแข่งขันในเวทีโลกได้ จึงต้องการบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ และด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องด้านธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ มาปฏิบัติงานดังกล่าวให้สัมฤทธิ์ผล (หลังจากเสนอการแก้ไขกฎหมายดังกล่าวให้คณะรัฐมนตรีให้ชอบเห็นชอบแล้ว ได้ถูกปรับแก้กฎหมายโดยกรมการทะเบียนฯ ของ สนช. โดยปรับแก้ไขให้สำนักงานฯ มีฐานะเป็นหน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงฯ เท่านั้น เนื่องจากเข้าใจว่าสำนักงานฯ ทำหน้าที่เป็นหน่วยธุรการให้กับคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์เท่านั้น ซึ่งน่าจะเป็นความเข้าใจที่ไม่ค่อยถูกต้องนัก เพราะคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการทั้ง ๖ ด้าน โดยส่วนใหญ่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิจากหน่วยงานภายนอก ไม่ได้ทำงานประจำที่สำนักงานฯ จึงต้องอาศัยบุคลากรของสำนักงานฯ ทำงานให้ก่อนที่จะเสนอให้คณะอนุกรรมการ และคณะกรรมการพิจารณาตามลำดับ

ในปัจจุบันถึงแม้จะมีกฎหมายกำหนดให้จัดตั้งสำนักงานฯ เป็นหน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงฯ แต่ก็ยังไม่ได้มีการจัดตั้งสำนักงานเป็นการ เนื่องจากอยู่ระหว่างการพิจารณาของ ก.พ.ร. และในระหว่างที่จะดำเนินการขอปรับแก้กฎหมายให้จัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ในสังกัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ให้มีฐานะเป็นนิติบุคคล ควรจะ

มีการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยเร็วเนื่องจากมีภาระงานดังกล่าวข้างต้นที่รอการดำเนินการ และภาระงานในอนาคตที่จะมีขึ้นหลังจากกฎหมายลำดับรองที่ออกตามความในพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ในเรื่องของการควบคุมและธุรกิจบริการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ และการควบคุมดูแลธุรกิจการให้บริการออกใบรับรองเพื่อสนับสนุนลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งคาดว่าจะมีผลบังคับใช้ในเร็ว ๆ นี้ ตลอดจนภาระงานในเรื่องการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐที่กฎหมายประกาศใช้แล้ว ในปี พ.ศ. ๒๕๕๐ ให้เกิดผลสัมฤทธิ์

๒. ความไม่ต่อเนื่องของคณะกรรมการธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ ในการจะออกกฎเกณฑ์หรือแนวทางในการบังคับใช้กฎหมายตามที่กำหนดไว้ใน พ.ร.บ. ซึ่งควรที่จะมีคณะกรรมการธุรกรรมฯ และคณะอนุกรรมการที่ต่อเนื่อง โดยอาจจะตั้งเป็นคณะกรรมการประจำ หรือเป็นคณะกรรมการที่มีวาระการดำรงตำแหน่ง แต่ให้พ้นวาระและสรรหาใหม่ครั้งละกึ่งหนึ่งเท่านั้น เพื่อให้การทำงานเป็นไปอย่างต่อเนื่อง

๓. การกำหนดประเภทของธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ที่กระทำตามวิธีการปลอดภัย ซึ่งระบุไว้ในมาตรา ๒๕ ว่า “ธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ใดที่ได้กระทำตามวิธีการแบบปลอดภัยที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา ให้สันนิษฐานว่าเป็นวิธีการที่เชื่อถือได้” ซึ่งมีความไม่ชัดเจนเกี่ยวกับรายละเอียดในมาตรานี้ เช่น วิธีการแบบปลอดภัยเป็นแบบใด เนื่องจากมาตรา ๒๕ เป็นเพียงบทสันนิษฐานกว้าง ๆ ในทางกฎหมายเท่านั้นไม่ได้ระบุแยกประเภทว่าเทคโนโลยีแบบใดปลอดภัยหรือไม่ปลอดภัยหรือใช้ไม่ได้ ทั้งนี้เนื่องจากหลักความเป็นกลางทางเทคโนโลยีของการร่างกฎหมายฉบับนี้ เนื่องจากยังไม่มีประกาศคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ในเรื่องที่เกี่ยวข้อง (ร่างพระราชกฤษฎีกากำหนดวิธีการแบบปลอดภัยในการประกอบธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. เสนอให้คณะรัฐมนตรีแล้ว ให้ความเห็นชอบในหลักการแล้ว เมื่อวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๑ และส่งให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาแล้ว)

หมายเหตุ คำว่า “ปลอดภัย” ในกฎหมายดังกล่าวควรปรับแก้เป็น “มั่นคงปลอดภัย” เนื่องจากคำว่า “Security” ปัจจุบันใช้คำภาษาไทยว่า “มั่นคงปลอดภัย” อย่างกว้างขวาง

๔. ยังไม่มีการกำหนดมาตรฐาน วิธีการที่เชื่อถือได้

๕. ยังไม่มีการกำหนดหน่วยงานที่รับรองสิ่งพิมพ์ออกให้ใช้แทนต้นฉบับตามที่กำหนดไว้ใน พ.ร.บ.

๖. อุปสรรคในการทำธุรกรรมทางออนไลน์ในรูปของเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ เช่น ปัญหาการแสตมป์ ปัญหาการประทับตรา ปัญหาต้นฉบับของ Print Out การนำเสนอ Print Out ในชั้นศาล

๗. ในปัจจุบันบุคลากรที่ประกอบอาชีพด้านอัยการ ผู้พิพากษา ตำรวจ ที่มีความรู้ความเข้าใจด้านไอที มีน้อยมาก

๘. กระทรวงฯ ไม่ค่อยได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณและบุคลากรที่เพียงพอในการทำงานด้านนี้

ในการนี้ คณะอนุกรรมการเห็นควรที่จะได้มีการศึกษาติดตามเร่งรัดการออกพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการควบคุมดูแลธุรกิจการให้บริการออกใบรับรองเพื่อสนับสนุนลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. และการสนับสนุนให้มีการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ตลอดจนการ

ให้มีความต่อเนื่องในการดำเนินงานของคณะกรรมการธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ โดยประธานคณะกรรมการ
กรรมการได้มอบหมายให้บุคคลในคณะกรรมการเป็นคณะทำงานในเรื่องดังกล่าวประกอบด้วย

1. นางเอมอร จินิษฐ ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
2. นายเสกสรรค์ เกิดพิพัฒน์ ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
3. นายรังสรรค์ จันทน์ฤกุล ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
4. นายปรีชา ขำศิริ ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
5. นายปรีชา ไพโรภทรกุล อนุกรรมการ

ทั้งนี้ ขอให้คณะทำงานจัดทำรายงานการพิจารณาศึกษาเสนอเข้าสู่การพิจารณาของที่
ประชุมคณะอนุกรรมการในการประชุมครั้งต่อไป

พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550

• สภาพปัญหาในปัจจุบัน

ปัจจุบันเกิดปัญหาเกี่ยวกับการจับกุมผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ของตำรวจแบ่งได้
เป็น ๒ กรณีหลักๆ คือ

(๑) ด้านข้อกฎหมาย

- ไม่มีกฎหมายรองรับการกระทำผิดโดยตรง
- ไม่สามารถนำหลักกฎหมายอื่นมาเทียบเคียงได้ เช่น การโจรกรรมข้อมูล
กฎหมายเดิมไม่ได้บัญญัติเรื่องการขโมยข้อมูลไว้ บัญญัติไว้เพียงเรื่องการลักทรัพย์
แต่ พ.ร.บ. ฉบับนี้ สามารถเอาผิดได้

(๒) ด้านการรวบรวมพยานหลักฐาน

- ขั้นตอนในการรวบรวมหลักฐานยุ่งยาก ใช้ระยะเวลานาน เนื่องจากต้องมีการสืบหา
IP Address ย้อนกลับไป
- บุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถด้าน Computer Forensic มีจำนวนน้อย

• การตรากฎหมายขึ้นใช้บังคับ

สืบเนื่องจากการใช้อินเทอร์เน็ตที่เพิ่มขึ้นทั่วโลก สถิติอาชญากรรมคอมพิวเตอร์ที่มีการใช้งาน
อินเทอร์เน็ตเป็นสื่อกลางในการติดต่อก็มีสถิติเพิ่มขึ้นเป็นเงาตามตัวเช่นกัน เหล่าอาชญากรรมคอมพิวเตอร์
ในปัจจุบันล้วนอาศัยช่องทางทางเทคโนโลยี หรือเป้าหมายผ่านทางระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตซึ่งถือเป็น
เครือข่ายสาธารณะ จากการโจมตีดังกล่าวทำให้หลายองค์กรตลอดจนบุคคลทั่วไปเกิดความเสียหาย
ทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ทำให้องค์กรเสียชื่อเสียง เสียความน่าเชื่อถือ ปัจจุบันกลายเป็นปัญหา
ระดับชาติ และระดับโลกที่ทุกคนต้องทำความเข้าใจ และร่วมกันแก้ปัญหาให้ถูกต้อง จากปัญหาภัย
อินเทอร์เน็ตดังกล่าว ทำให้ประเทศไทยจึงจำเป็นต้องมีการควบคุมปัญหาอาชญากรรมคอมพิวเตอร์อย่าง
เป็นระบบ และเป็นที่มาของกฎหมายพระราชบัญญัติการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.๒๕๕๐ ที่
ประกาศบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๐

พ.ร.บ. นี้ ได้แบ่งเนื้อหาออกเป็น ๓ หมวดใหญ่ๆ ด้วยกัน คือ

หมวดทั่วไป ตั้งแต่มาตราที่ ๑-๔ จะกล่าวถึง พระราชบัญญัติฯ โดยรวม ได้แก่ ชื่อของพระราชบัญญัติฯ การประกาศบังคับใช้ การนิยามคำศัพท์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และผู้รักษาการและมีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติฯ ฉบับนี้

หมวดที่ ๑ ตั้งแต่มาตราที่ ๕-๑๗ จะกล่าวถึงความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และบทลงโทษซึ่งจะแบ่งเนื้อหาออกเป็นสองส่วน โดยในส่วนแรกจะเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดต่อระบบคอมพิวเตอร์หรือข้อมูลคอมพิวเตอร์และในส่วนที่สองจะเกี่ยวข้องกับการใช้ระบบคอมพิวเตอร์หรือข้อมูลคอมพิวเตอร์ไปกระทำความผิด โดยสามารถสรุปได้ดังแสดงในตารางที่ ๑

หมวดที่ ๒ ตั้งแต่มาตราที่ ๑๘-๓๐ จะกล่าวถึงบทบาทของพนักงานเจ้าหน้าที่รวมถึงข้อปฏิบัติของผู้ให้บริการโดยประเด็นที่ได้รับพูดถึงกันอย่างกว้างขวางและมากที่สุดก็คือ ในส่วนของมาตรา ๒๖ ซึ่งมีการระบุไว้ว่าผู้ให้บริการจะต้องเก็บรักษาข้อมูลจราจรคอมพิวเตอร์ไว้ไม่ต่ำกว่า ๙๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ข้อมูลนั้นเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ แต่ในกรณีจำเป็น พนักงานเจ้าหน้าที่จะสั่งให้ผู้ให้บริการเก็บรักษาข้อมูลไว้เกิน ๙๐ วันแต่ไม่เกิน ๑ ปี เป็นกรณีพิเศษเฉพาะรายและเฉพาะคราวก็ได้ หากผู้ให้บริการรายใดไม่ปฏิบัติตามจะต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๕ แสนบาท

• หน้าที่และบทบาท

มาตรา ๔ ได้กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

ภารกิจของกระทรวงฯ เมื่อพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมายแล้ว ตั้งแต่เมื่อวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๐ มีประเด็นสำคัญ ๒ ประเด็น ดังนี้

ก. การเตรียมการในเรื่องการออกกฎกระทรวง ประกาศกระทรวง ระเบียบที่เกี่ยวข้อง ซึ่งต้องออกตามความในพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ มีผลบังคับใช้แล้ว

ข. การพิจารณาจัดตั้งหน่วยงานรองรับการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่

๑. การเตรียมการ

๑.๑ กระทรวงฯ ได้ออกกฎกระทรวง และจัดทำประกาศกระทรวงที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย

๑) ร่างกฎกระทรวงว่าด้วยการยึดหรืออายัดระบบคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ (มาตรา ๑๙) ขณะนี้ได้ผ่านการพิจารณาของกฤษฎีกาแล้ว

๒) ประกาศกระทรวงฯ เรื่องหลักเกณฑ์การเก็บรักษาข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ของผู้ให้บริการ พ.ศ. ๒๕๕๐ (มาตรา ๒๖) (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๐)

๓) ประกาศกระทรวงฯ เรื่องหลักเกณฑ์เกี่ยวกับคุณสมบัติของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ (มาตรา ๒๘) (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๐)

๔) ประกาศกระทรวงฯ เรื่องกำหนดแบบบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ (มาตรา ๓๐) (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๐)

๕) ประกาศกระทรวงฯ เรื่องแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ จำนวน ๑๕ ราย (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๐)

๖) ประกาศกระทรวงฯ เรื่องแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ เพิ่มเติม จำนวน ๓๕ ราย (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๐)

๗) ระเบียบว่าด้วยการประสานงานเพื่อการดำเนินการตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ (มาตรา ๒๙) (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๐)

๒. จัดตั้งหน่วยงานรองรับ

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยแบ่งส่วนราชการภายใน กำหนดหน่วยงานขึ้นใหม่ เป็นหน่วยงานระดับสำนัก ใช้ชื่อว่า “สำนักกำกับเทคโนโลยีสารสนเทศ” ซึ่งจะเป็หน่วยงานปฏิบัติที่มารองรับภารกิจตามพระราชบัญญัติฯ โดยหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นนี้จะต้องมีการเตรียมความพร้อมทั้งด้านการพัฒนาบุคลากร และการจัดเตรียมเครื่องมือในการดำเนินการด้านนิติวิทยาศาสตร์ทางคอมพิวเตอร์ และการสืบสวนสอบสวนภัยอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์

๓. นโยบายของกระทรวง

๓.๑ การร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มาตรา ๒๙ วรรค ๒ กำหนดไว้ ในการจับ ควบคุม คั่นการทำสำนวนสอบสวนและดำเนินคดีผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ บรรดาที่เป็นอำนาจของพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่หรือพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ประสานงานกับพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบเพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

- หลักเกณฑ์ความร่วมมือ

๑) หากพนักงานสอบสวนได้รับแจ้งความให้ประสานงานกับพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อดำเนินคดี

๒) การจับ ควบคุม และคั่น ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ประสานกับพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบเพื่อดำเนินการ

๓) ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มอบหมายหลักฐานให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ และร่วมกัน สอบสวนจนกว่าการสอบสวนแล้วเสร็จ

๓.๒ กลไกการตรวจสอบการใช้อำนาจ มีการกำหนดขอบเขตการใช้อำนาจไว้ ดังนี้

- การใช้อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ต้องขออนุญาตศาล (ม.๑๘, ม.๑๙, ม.๒๐, ม.๒๑)

- กลไกการตรวจสอบการใช้อำนาจตามพระราชบัญญัตินี้เคร่งครัดจนอาจส่งผลกระทบต่อการทำงานของพนักงานเจ้าหน้าที่

- ห้ามเปิดเผย/ส่งต่อข้อมูล ที่ได้มาโดยใช้อำนาจตามพระราชบัญญัตินี้ (ม.๒๒)

- การเปิดเผยข้อมูล แม้โดยประมาท ทำให้ผู้อื่นล่วงรู้ก็ผิด (ม.๒๓)

- ข้อมูลต่างๆ จะรับฟังเป็นพยานหลักฐานไม่ได้ ถ้าเกิดจากการจงใจ/ขู่เชี้ย หลอก หลวง หรือทำโดยมิชอบประการอื่น

๓.๓ หลักเกณฑ์เกี่ยวกับคุณสมบัติของพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติกระทรวง ได้ออกประกาศกำหนดรายละเอียดไว้ พร้อมทั้ง กำหนดหลักสูตรประเมินความรู้และความสามารถ ตลอดจนให้การอบรมเพื่อเพิ่มพูนทักษะความรู้แก่ผู้ที่จะมาเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ หลักสูตรจะ ประกอบด้วย

๑) การอบรมด้านจริยธรรม/จรรยาบรรณที่พึงมีในบทบาท และอำนาจหน้าที่ของ พนักงานเจ้าหน้าที่

๒) ความรู้พื้นฐานด้านการสืบสวนและสอบสวนเพื่อการบังคับใช้กฎหมาย (Law Enforcement)

๓) ความมั่นคงปลอดภัยของระบบสารสนเทศ (Information Security)

๔) การตรวจพิสูจน์หลักฐานทางคอมพิวเตอร์ (Computer Forensics)

๓.๔ รูปแบบของการกระทำความผิด

ฐานความผิด	โทษจำคุก	โทษปรับ
มาตรา ๕ เข้าถึงคอมพิวเตอร์โดยมิชอบ	ไม่เกิน ๖ เดือน	ไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท
มาตรา ๖ ล่วงรู้มาตรการป้องกัน	ไม่เกิน ๑ ปี	ไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท
มาตรา ๗ เข้าถึงข้อมูลคอมพิวเตอร์โดยมิชอบ	ไม่เกิน ๒ ปี	ไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท
มาตรา ๘ การดักข้อมูลคอมพิวเตอร์	ไม่เกิน ๓ ปี	ไม่เกิน ๖๐,๐๐๐ บาท
มาตรา ๙ ทำให้เสียหาย ทำลาย แก้ไข เปลี่ยนแปลง	ไม่เกิน ๕ ปี	ไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท
มาตรา ๑๐ ทำให้ระบบไม่สามารถทำงานได้ ตามปกติ	ไม่เกิน ๕ ปี	ไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท
มาตรา ๑๑ สแปมเมลล์	ไม่มี	ไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท
มาตรา ๑๒ กระทำความผิดมาตรา ๙ หรือมาตรา ๑๐ (๑) ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประชาชน (๒) กระทบต่อความมั่นคงปลอดภัยของประเทศ/ เศรษฐกิจ วรรคท้าย เป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ชีวิต	ไม่เกิน ๑๐ ปี ๓ ปี ถึง ๑๕ ปี ๑๐ ปี ถึง ๒๐ ปี	ไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท ๖๐,๐๐๐-๓๐๐,๐๐๐ บาท ไม่มี
มาตรา ๑๓ การจำหน่าย/เผยแพร่ชุดคำสั่ง	ไม่เกิน ๑ ปี	ไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท
มาตรา ๑๔ การเผยแพร่เนื้อหาอันไม่เหมาะสม	ไม่เกิน ๕ ปี	ไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท
มาตรา ๑๕ ความรับผิดชอบของ ISP	ไม่เกิน ๕ ปี	ไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท
มาตรา ๑๖ การตัดต่อภาพผู้อื่น	ไม่เกิน ๓ ปี	ไม่เกิน ๖๐,๐๐๐ บาท

๓.๕ หลักการลงโทษผู้กระทำความผิด

๑. เวลาที่กฎหมายใช้บังคับ

ขณะที่กระทำผิดมีกฎหมายบัญญัติว่าการกระทำนั้นเป็นความผิดและกำหนดโทษไว้ และโทษที่จะลงเป็นโทษกฎหมายบัญญัติ

๒. สถานที่ที่กฎหมายใช้บังคับ

ใช้บังคับในราชอาณาจักร – ผืนแผ่นดินไทย ทะเล อาณาเขต พื้นอากาศเหนือแผ่นดิน ไทยและทะเล อาณาเขต เรือไทย และอากาศยานไทย เว้นแต่กฎหมายกำหนดให้ต้องรับโทษใน ราชอาณาจักรแม้จะได้กระทำการนอกราชอาณาจักร

๓. บุคคลที่กฎหมายใช้บังคับ

บุคคลทุกคนไม่ว่าสัญชาติใด หากกระทำความผิดในราชอาณาจักรไทย หรือถือว่าการ กระทำนั้น เป็นการกระทำความผิดในราชอาณาจักร ให้ใช้กฎหมายอาญาของไทยลงโทษผู้กระทำความผิดนั้นได้ รายละเอียดเพิ่มเติม

พระราชบัญญัตินี้ จะมีผลกระทบกับผู้ใช้คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ตโดยทั่วไป เพราะหากท่านทำให้เกิด การกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ (ไม่ว่าจะบังเอิญหรือตั้งใจ) ก็อาจจะมีผลกับท่าน และที่สำคัญคือผู้ให้ บริการ ซึ่งรวมไปถึงหน่วยงานต่างๆ ที่เปิดบริการอินเทอร์เน็ตให้แก่ผู้อื่นหรือกลุ่มพนักงาน/นักศึกษาใน องค์กร ผู้ที่มีหน้าที่หลายอย่าง ในฐานะ “ผู้ให้บริการ” จึงควรทราบในการจัดเก็บข้อมูลจราจรทาง คอมพิวเตอร์ให้น่าเชื่อถือ โดยให้ท่านยึดหลักการง่าย ๆ ดังนี้

- **ข้อมูลที่เก็บ** ต้องมีรายการที่สามารถระบุได้ว่า ผู้ใช้คอมพิวเตอร์ เป็นใคร เข้ามาทางเครือข่ายทาง ประตูดใด มีหมายเลข IP อะไร ใช้โปรแกรมประยุกต์อะไร ในห้วงเวลาใด

- **นาฬิกา** ของเครื่องคอมพิวเตอร์หรืออุปกรณ์สื่อสาร ต้องมีการตั้งเวลาให้ตรงกับนาฬิกาอะตอมที่ใช้ อ้างอิง เช่น ที่ NIST (สหรัฐอเมริกา) กรมอุทกศาสตร์ (กองทัพเรือ) สถาบันมาตรวิทยา (กระทรวง วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี) หรือใช้เทียบเวลากับเครื่อง time server ผ่านทางอินเทอร์เน็ต เช่น เนคเทค ([ntp://clock.nectec.or.th](http://clock.nectec.or.th)) ซึ่งอุปกรณ์เครือข่ายทั่วไป รวมทั้งเครื่องคอมพิวเตอร์มาตรฐานทั่วไป สามารถตั้ง เวลาให้ตรงกับเวลามาตรฐานโลกได้ด้วยความแม่นยำในระดับ ๑ มิลลิวินาทีหรือดีกว่านี้

- **ข้อมูลจราจร** ต้องมีการจัดเก็บอย่างปลอดภัย ไม่เสี่ยงต่อการถูกแก้ไข หรือสื่อข้อมูลเสื่อมคุณภาพ ในระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๙๐ วัน

๔. ผลการดำเนินงานของกระทรวงฯ เมื่อมี พระราชบัญญัติฯ

กระทรวงฯ ได้ดำเนินการตาม พระราชบัญญัติฯ ในฐานะหน่วยงานกำกับ ดูแล ดังนี้

๑) ร่วมมือกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ดำเนินการจับกุม ผู้กระทำความผิด ดังนี้

- กระทรวงฯ ร่วมมือกับกองปราบปราม บุกรวบกุม และยึดอายัดระบบคอมพิวเตอร์ ที่ กระทำความผิดเกี่ยวกับ การพนันออนไลน์ เมื่อเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๐ บนถนนพระราม ๙

- กระทรวงฯ ร่วมกับ ปตส. เข้าจับกุม และยึดอายัดระบบคอมพิวเตอร์ ที่เผยแพร่ภาพลามกอนาจาร บนเว็บไซต์ ๒๑๒cafe.com เมื่อเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๑ บนถนนพหลโยธิน

- กระทรวงฯ ร่วมกับ ปตส. เข้าจับกุม และยึดอายุระบบคอมพิวเตอร์ที่เผยแพร่ภาพลามกอนาจาร บนเว็บไซต์ nisitgirl.com และผู้เผยแพร่ Bit torrent เมื่อเดือนมิถุนายน ๒๕๕๑ ที่อาคาร กสท. บางรัก

- กระทรวงฯ ร่วมกับ ปตส. เข้าจับกุมผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับการเล่น cam frog ที่จังหวัดราชบุรี เมื่อเดือนกลางเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๑

- กระทรวงฯ ร่วมกับ ปตส. เข้าจับกุมผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับการเผยแพร่เพลงลามกอนาจาร เมื่อเดือน ๑ สิงหาคม ๒๕๕๑ และเข้าตรวจค้นผู้สนับสนุนการเผยแพร่ ที่เป็นเจ้าของเว็บไซต์

๒) ที่ผ่านมากกระทรวงฯ ได้ดำเนินคดีตามมาตรา ๒๐ โดยขออำนาจทางศาลในการระงับการเผยแพร่เว็บไซต์ที่ไม่เหมาะสมไปแล้ว ดังนี้

๒.๑) เว็บไซต์ที่มีเนื้อหาหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ จำนวน ๙ เว็บเพจ และอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลอีกจำนวน ๔๐๖ เว็บเพจ และล่าสุด อีก ๖๓ เว็บเพจ

๒.๒) เว็บไซต์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเกมลามกอนาจาร จำนวน ๒ เว็บเพจ

๒.๓) เว็บไซต์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเกมลามกอนาจาร จำนวน ๑ เว็บเพจ

๒.๔) เว็บไซต์ที่มีการเผยแพร่ภาพลามกอนาจาร จำนวน ๕ เว็บเพจ

๓) การปฏิบัติหน้าที่กำกับดูแลตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ฯ เช่น การรับเรื่องร้องเรียน การสืบค้นข้อมูลตามอำนาจหน้าที่ การร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ตำรวจสืบหาผู้กระทำความผิด การสอบสวนคดีความที่เกี่ยวกับความผิดทางคอมพิวเตอร์ กับ ปศท. ทุกคดีตามที่ได้มีการร้องขอมา

สภาพปัญหาและอุปสรรคในปัจจุบัน

- กฎหมายยังไม่มีบรรทัดฐานในการดำเนินการ เนื่องจากยังไม่มีมติความตามพระราชบัญญัตินี้ ขึ้นสู่ชั้นศาล

- ปัญหาเกี่ยวกับการจัดเก็บข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ เนื่องจากมีการตีความไม่ตรงกัน ในกรณีข้อมูลที่ต้องจัดเก็บ และมีความกังวลกับการตรวจสอบว่ามีการจัดเก็บหรือไม่ ซึ่งกฎหมายได้กำหนดให้มีการเก็บรักษาข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินคดีตามพระราชบัญญัตินี้ เท่านั้น

- ผู้ให้บริการรายย่อยประสบปัญหาเกี่ยวกับการจัดเก็บข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ เนื่องจากยังไม่มีความสามารถในการจัดเก็บข้อมูล ต้องการการสนับสนุนด้านงบประมาณ และการสร้างความรู้ความเข้าใจในการจัดเก็บ

- ปัญหาเกี่ยวกับรูปแบบการจัดเก็บข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ ยังไม่มีการระบุชัดเจน ทำให้ผู้ให้บริการสับสนว่าต้องเก็บข้อมูลอะไรบ้าง ระยะเวลาในการเก็บ วิธีการจัดเก็บมีรูปแบบในการจัดเก็บอย่างไร ซึ่งขณะนี้กระทรวงฯ ได้ร่วมหารือกับผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินการจัดทำรูปแบบมาตรฐานในการจัดเก็บ

- ปัญหาพนักงานเจ้าหน้าที่มีไม่เพียงพอกับจำนวนคดีที่เพิ่มขึ้นมาก เนื่องจากไม่มีสิ่งจูงใจ และไม่มีการสนับสนุนอย่างจริงจัง เช่น ไม่มีการสนับสนุนในเรื่องค่าใช้จ่าย ค่าเบี้ยเลี้ยง และค่าเดินทางในการปฏิบัติงาน

- ปัญหาการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งมาจากหลายหน่วยงาน ทำให้มีปัญหาในการสั่งการข้ามหน่วยงาน ยากต่อการปฏิบัติงานจริง
- ปัญหาอุปกรณ์ในการปฏิบัติงานยังไม่เพียงพอ ซึ่งจำเป็นต้องใช้ฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ เฉพาะทาง เพื่อสนับสนุนงานด้าน Computer Forensic

ในการนี้ ประธานคณะอนุกรรมการพิจารณาแล้ว มอบหมายให้ นายวิบูลย์ ว่อง อนุกรรมการเป็นผู้ประสานงานกับผู้แทนกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อติดตามประเมินผลหลังการประกาศใช้พระราชบัญญัติดังกล่าว (23 สิงหาคม 2551) โดยให้มีระยะเวลาในการศึกษาติดตามประเมินผลหนึ่งเดือน แล้วจะได้นำเข้าสู่การพิจารณาของคณะอนุกรรมการต่อไป

3.2 พิจารณาข้อคิดเห็นของคณะอนุกรรมการเพื่อประกอบการจัดทำรายงานการเดินทางศึกษาดูงานของคณะอนุกรรมการเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การสื่อสารและโทรคมนาคม วุฒิสภา เพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ที่ประชุมคณะอนุกรรมการได้พิจารณาข้อเสนอแนะของคณะอนุกรรมการ สรุปได้ดังนี้

- การเดินทางศึกษาดูงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา ณ สำนักงานบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการศึกษา (Uninet) เมื่อวันที่ 10 กรกฎาคม 2551

1. สกอ. ควรเพิ่มการพัฒนาเนื้อหาและองค์ความรู้(คอนเท้น)ในรูปแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่เป็นภาษาไทยให้มากขึ้น เพื่อให้ผู้ที่อยู่ในสถาบันการศึกษาและประชาชนทั่วไป สามารถเข้าถึงข้อมูล เพื่อศึกษาและใช้ประโยชน์จากแหล่งความรู้นี้ได้ด้วยตนเองตามอัธยาศัย

2. สกอ. ควรเร่งดำเนินการโครงการพัฒนาขยายโอกาสทางการศึกษาด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศต่าง ๆ ไปยังเขตจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจังหวัดยะลา ปัตตานี นราธิวาส และสงขลา

3. ให้ สกอ. จัดสร้างระบบและเปิดช่องทาง เพื่อขยายโอกาสทางการศึกษาที่ได้รับการรับรองจาก สกอ. ให้กับผู้ที่ต้องการศึกษาต่อเนื่อง เทียบโอน เพื่อเพิ่มวุฒิการศึกษาของตนเอง สำหรับผู้ที่ทำงานแล้วทั่วไปและผู้สนใจทั่วไป ทั้งในและต่างประเทศแต่ไม่มีโอกาสได้ศึกษาต่อในสถาบันการศึกษาต่าง ๆ

- การเดินทางศึกษาดูงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานด้าน IT และระบบ Call Center ณ บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) และบริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) เมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม 2551

บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)

1. ขอให้ ทีโอที จัดทำแผนรองรับการพัฒนาระบบโทรศัพท์เคลื่อนที่ 3G โดยให้คำนึงถึงทรัพยากรเดิมที่มีอยู่ให้ใช้ประโยชน์ได้สูงสุด

2. ทีโอที ควรให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจ และสามารถใช้เทคโนโลยีการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็ว เพื่อพัฒนาประเทศชาติให้มีศักยภาพในการแข่งขันมากขึ้น

3. เพื่อลดการซ้ำซ้อนในการลงทุนและเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการ พร้อมกับการเพิ่มประสิทธิภาพในการแข่งขัน บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) ควรรวมกิจการกับ บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) ในรูปแบบ Holding Company

บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน)

1. ขอให้ บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) มีแผนพัฒนาระบบโทรคมนาคมของประเทศให้สามารถแข่งขันกับคู่แข่งในภูมิภาคได้อย่างมีศักยภาพและประสิทธิภาพ

2. เพื่อลดการซ้ำซ้อนในการลงทุนและเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการ พร้อมกับการเพิ่มประสิทธิภาพในการแข่งขัน บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) ควรรวมกิจการกับบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) ในรูปแบบ Holding Company

3. กระบวนการยืมดีส่งเสริม ผลักดัน สนับสนุนให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติและประชาชน

ที่ประชุมได้ร่วมกันพิจารณาและเห็นควรนำข้อเสนอแนะดังกล่าวปรับเข้าไว้ในรายงานการเดินทางการศึกษาดูงานทั้ง 2 ครั้ง เพื่อเสนอเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การสื่อสารและโทรคมนาคม วุฒิสภา ต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่น ๆ

นัดประชุมคณะอนุกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศ ครั้งต่อไปในวันพฤหัสบดีที่ 21 สิงหาคม 2551 เวลา 13.00 นาฬิกา เพื่อพิจารณาความคืบหน้าในการศึกษาติดตามเร่งรัดการออกพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการควบคุมดูแลธุรกิจการให้บริการออกใบรับรองเพื่อสนับสนุนลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. และการสนับสนุนให้มีการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ตลอดจนการให้ความต่อเนื่องในการดำเนินงานของคณะกรรมการธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ของคณะทำงาน ตามที่ประธานคณะอนุกรรมการมอบหมาย

เลิกประชุมเวลา ๑5.3๐ นาฬิกา
นางสาววิภา อยู่นาน วิทยากร ๕
กลุ่มงานคณะกรรมการการวิทยาศาสตร์ฯ
ผู้จัดบันทึกการประชุม